

Асаблівасці фарміравання метапрадметных і асобасных кампетэнцый у перыяд навучання грамаце

Н. М. АНТАНОВІЧ,
дацэнт кафедры
беларускага і рускага
мовазнаўства
факультэта пачатковай
адукацыі БДПУ
імя М. Танка,
кандыдат педагагічных
навук

Метадычны каментарый

Навучанне грамаце з’яўляецца пачатковым этапам сістэматычнага вывучэння беларускай мовы, які забяспечвае лінгвістычнае і разумовае развіццё вучняў. У I класе адбываецца авалоданне вучнямі прадметнымі, асобаснымі і метапрадметнымі вынікамі.

Адна з асноўных задач навучання грамаце — фарміраванне першапачатковага навыку чытання. Чытанне спачатку выступае прадметам навучання, а потым становіцца сродкам вывучэння іншых прадметаў, развіцця вучняў. Чытанне з’яўляецца метапрадметным (універсальным) уменнем. У I класе значны акцэнт робіцца на тэхнічны бок чытання, але ўжо ў гэты перыяд неабходна выпрацоўваць у вучняў элементарныя чытацкія ўменні. Як адзначаюць расійскія даследчыкі, базісныя чытацкія ўменні “можна фарміраваць і нават ацэньваць на тых этапах, калі дзіцяці па сілах самастойна прачытаць толькі некалькі слоў” [1, с. 75]. Гэта дазволіць паступова сфарміраваць паўнавартаснага чытача, здольнага да самастойнага самаразвіцця і самаадукацыі.

Прадстаўлены дыдактычны матэрыял мае на мэце фарміраванне ў першакласнікаў метапрадметных і асобасных кампетэнцый ва ўзаемасувязі з развіццём умення правільна ўспрымаць і разумець пачутую на беларускай мове інфармацыю з фарміраваннем чытацкай граматычнасці на ўроках навучання грамаце. Змест матэрыялу пабудаваны з паступовым ускладненнем заданняў і павелічэннем самастойнасці вучняў пры іх выкананні.

Чытацкая граматычнасць уключае тры групы ўменняў:

- ✓ знаходзіць, вычляняць з тэксту інфармацыю і на яе аснове рабіць простыя вывады;
- ✓ інтэграваць і інтэрпрэтаваць ідэі і інфармацыю з тэксту;
- ✓ асэнсоўваць і ацэньваць змест і форму тэксту.

На наш погляд, нечаканыя вынікі паказалі расійскія чацвёртакласнікі пры выкананні тэстаў PIRLS-2016: уменне інтэграваць і інтэрпрэтаваць ідэі і інфармацыю тэксту развіта ў расійскіх выпускнікоў пачатковай школы значна лепш, чым уменне знаходзіць у тэксце інфармацыю, прадстаўленую ў відавочным выглядзе [1]. Спецыяльныя даследаванні ў нашай краіне на беларускіх тэкстах у гэтым рэчышчы пакуль што не праводзіліся, таму адзначаная праблема з’яўляецца актуальнай.

Недастатковая сфарміраванасць чытацкіх уменняў першай групы сведчыць пра недакладнасць успрымання тэксту вучнямі. Першапачатковую працу па фарміраванні ўмення знаходзіць і вычляняць з тэксту інфармацыю і на яе аснове рабіць простыя вывады неабходна праводзіць з I класа. З аднаго боку, у вучняў выпрацоўваецца звычка шматразова звяртацца да тэксту, каб удакладніць інфармацыю, з другога — удасканальваецца навык чытання.

Крыніцай інфармацыі ў прадстаўленым дыдактычным матэрыяле выступаюць мастацкія тэксты

выхаваўчай накіраванасці, падабраныя з улікам узроставых і псіхалагічных асаблівасцей дзяцей 6—7-гадовага ўзросту. У заданнях прадугледжана работа з інфармацыяй, прадстаўленай у наглядна-сімвалічнай форме: малюнкi, схемы (гукаў, слоў, сказаў), карта. Кадзіраванне і дэкадзіраванне інфармацыі накіравана на адпрацоўку знакава-сімвалічных уменняў першакласнікаў, што садзейнічае “фарміраванню сістэмнасці і абстрактнасці мыслення” [2, с. 8].

Паколькі ў падрыхтоўчы перыяд навучання грамаце ў дзяцей яшчэ не сфарміраваны навык чытання, а ў асноўны перыяд авалоданне ім толькі пачынаецца, усе заданні на ўроках фармулюе настаўнік.

У падрыхтоўчы перыяд навучання грамаце, калі вучні яшчэ не чытаюць, неабходна фарміраваць уменне разумець праслуханае маўленчае паведамленне на беларускай мове, арыентавацца ў яго змесце, вылучаць патрэбную інфармацыю. Правільна арганізаваная праца будзе спрыяць фарміраванню ў вучняў актыўнай слухацкай пазіцыі, выхаванню тактоўнага слухача, забеспячэнню становішча эмацыянальнага фону для вывучэння беларускай мовы і авалодання навыкам чытання.

У якасці прыкладу прапануем верш А. Дзержынскага “Хто пра што?”, пытанні і заданні, накіраваныя на фарміраванне асобасных і метапрадметных кампетэнцый ва ўзаемасувязі з уменнем асэнсавана ўспрымаць тэкст на слых, арыентавацца ў яго змесце. У заданнях шмат увагі надаецца рабоце з інфармацыяй, прадстаўленай у наглядна-сімвалічнай форме. Фарміраванню метапрадметных кампетэнцый садзейнічае выкананне заданняў на аналіз, параўнанне, устанаўленне ўзаемасувязей, стварэнне вуснага выказвання і інш.

Праца з тэкстам у падрыхтоўчы перыяд навучання грамаце можа быць арганізавана ў наступнай паслядоўнасці. Настаўнік чытае тэкст два разы: першы раз — для азнаямлення вучняў з яго зместам, другі раз — з мэтай падрыхтоўкі да выканання заданняў. Пасля праслухоўвання вучні выконваюць заданні, адказваюць на пытанні. Пры гэтым можа быць праведзена як калектыўная работа з усім класам (у такім выпадку малюнкi, схемы неабходна размясціць на дошцы), так і работа ў парах, індывідуальная работа (рыхтуюцца спецыяльныя карткі з заданнямі). Форму выканання настаўнік выбірае з улікам узроўню падрыхтаванасці вучняў канкрэтнага класа.

Для арганізацыі працы па фарміраванні асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў у асноўны перыяд навучання грамаце прапануецца верш В. Шчарбаковай “Нясмачныя цукеркі”. Распрацаваныя заданні накіраваны на ўсведамленне тэксту, успрынятага на слых, яго разуменне і інтэрпрэтацыю, уменне рабіць простыя вывады,

ацэньваць учынкi і паводзіны героя верша з апорай на змест твора і ўласны жыццёвы вопыт, рашаць вучэбна-практычныя задачы, будаваць вуснае разважанне, падбіраць загалоўак да верша ў адпаведнасці з яго галоўнай думкай. Лексічны матэрыял (асобныя словы), які прапануецца ў заданнях, вучні чытаюць самастойна.

Дыдактычны матэрыял для падрыхтоўчага і асноўнага перыядаў можна таксама выкарыстоўваць з мэтай рэалізацыі індывідуальнага і дыферэнцыраванага падыходаў з улікам узроўню падрыхтаванасці вучняў. Калі ў першакласнікаў навык чытання сфарміраваны, тэксты, што прапануюцца для ўспрымання на слых, могуць быць прачытаны вучнямі самастойна.

У заключны перыяд навучання грамаце навык чытання ўдасканальваецца, таму тэксты прад’яўляюцца ў пісьмовай форме. У дыдактычным матэрыяле прапануюцца невялікія па аб’ёме мастацкія творы (апавяданне, вершы) і заданні, якія прадугледжваюць фарміраванне першапачатковых чытацкіх уменняў. Асноўны акцэнт зроблены на першыя дзве групы ўменняў: знаходзіць і вычляняць з тэксту інфармацыю, рабіць на яе аснове простыя вывады; інтэграваць і інтэрпрэтаваць ідэі і інфармацыю з тэксту.

Чытацкія ўменні першай групы матывуюць вучня засяроджваць увагу на дэталях, арыентавацца ў змесце тэксту, знаходзіць інфармацыю, прадстаўленую ў відавочным выглядзе, самастойна дапаўняць пэўную недасказанасць у тэксце. Калі “базісныя ўменні” ў вучня развіты недастаткова, яму будзе складана інтэграваць і інтэрпрэтаваць інфармацыю, паколькі вучань не здольны знайсці патрэбную інфармацыю і апрацаваць яе [1; 2].

Уменне інтэграваць і інтэрпрэтаваць ідэі і інфармацыю з тэксту патрабуе ад чытача больш дакладнага і глыбокага ўсведамлення таго, што хацеў сказаць аўтар. Пры выкананні заданняў на фарміраванне гэтых чытацкіх уменняў вучням прапануецца ўстанаўліваць узаемасувязі (у тым ліку з апорай на ўласны вопыт); ажыццяўляць аналіз, параўнанне; прымяняць засвоеныя спосабы дзейнасці для рашэння вучэбнай задачы; суадносіць тэкст з ілюстрацыйным (наглядна-сімвалічным) матэрыялам; падбіраць загалоўак да твора ў адпаведнасці з яго галоўнай думкай; тлумачыць значэнне слоў з апорай на кантэкст, уласны вопыт.

Апошняя група чытацкіх уменняў патрабуе крытычнага погляду на прачытанае, глыбіні разважанняў. Вучням неабходна выходзіць за межы тэксту, ацэньваць учынкi, паводзіны герояў з апорай на змест твора і ўласны жыццёвы вопыт, выказваць сваё меркаванне на пэўную тэму, вырашаць вучэбна-практычныя задачы з апорай на ўласны вопыт.

У дыдактычным матэрыяле прапануюцца пераважна пытанні і заданні з выбарам адказу, гэта абу-

моўлена тым, што навук пісьма ў вучняў толькі фарміруецца. Разгорнутыя адказы, якія прадугледжваюць уласныя вучнёўскія разважанні, даюцца вусна. Да заданняў такога тыпу змешчаны каментарый для настаўніка. Толькі на асобныя пытанні да тэкстаў заключнага перыяду патрабуецца даць кароткія пісьмовыя адказы.

Прапанаваны дыдактычны матэрыял можа быць выкарыстаны пры наяўнасці часу на ўроках навучання чытанню і пісьму, стымулюючых і падтрымліваючых занятках па навучанні грамаце.

Фарміраванне ўмення асэнсавана ўспрымаць на слых інфармацыю на беларускай мове і авалоданне першапачатковымі чытацкімі ўменнямі ў I класе адбываецца паступова. Дасканалая работа з тэкстам будзе садзейнічаць яго паўнаўартаснаму ўспрымання, свядомаму асэнсаванню, пранікненню ў падтэкст праслуханага ці прачытанага, трываламу запамінанню, уменню рэфлексіраваць на падставе тэксту.

Дыдактычны матэрыял

I КЛАС

Падрыхтоўчы (дабукварны) перыяд

Паслухайце верш.

Хто пра што?

Кот, казёл, сабачка, пеўнік
на адным двары жылі.

Вось сабраліся ўсе разам
і размовы пачалі:

— Малачка мне б, мышку.

— А мне б сена крышку.

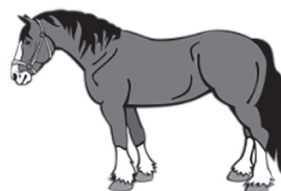
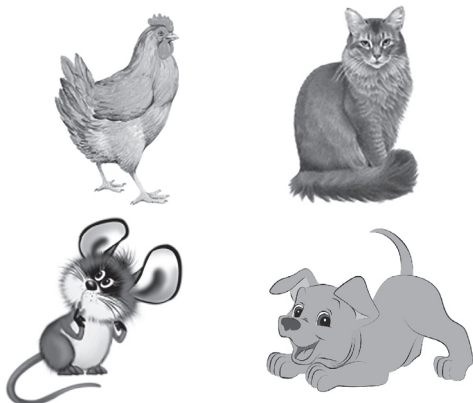
— Мяса б мне багата.

— Ну, а мне б зярнятак.

Здагадаліся вы, пэўна,
хто пра што з іх гаварыў,
як сабраліся ўсе разам
на адным двары сябры.

А. Дзеружынскі [3, с. 41]

1. Адзначце малюнкi тых жывёл, што ўзгадваюцца ў вершы.

Уменне, што фарміруецца: асэнсавана ўспрымаць змест тэксту, разумець тэкст, арыентавацца ў ім.

Адказ: кот, казёл, сабачка, пеўнік, мышка.

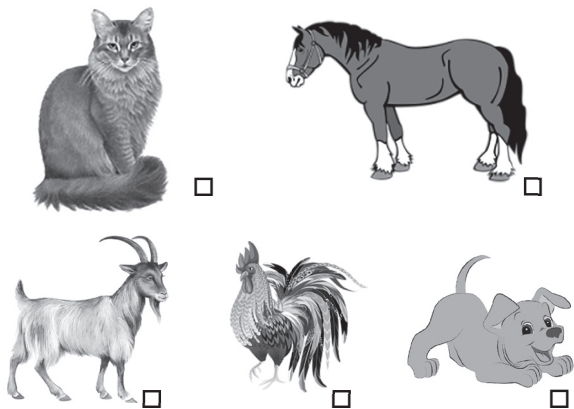
2. Ці здагадаліся вы, хто пра што гаварыў? Злучыце адпаведныя малюнкi стрэлкамі.

Уменне, што фарміруецца: аналізаваць змест тэксту, усталяваць узаемасувязі паміж прадметамі з апорай на ўласны вопыт, набытыя раней веды.

Адказ: кот — мышка, малако; казёл — сена; сабачка — мяса; пеўнік — зярняткі.

3. Назвы якіх жывёл, што ўзгадваюцца ў вершы, пачынаюцца з аднолькавага гук? Адзначце іх малюнкi.

Абвядзіце схему, якая адпавядае гэтым словам.

—		⤿	
---	--	---	--

Уменне, што фарміруецца: ажыццяўляць аналіз, прымяняць засвоеныя спосабы дзейнасці для рашэння вучэбнай задачы; працаваць з інфармацыяй, прадстаўленай у наглядна-сімвалічнай форме (са схемамі слоў).

Адказ: кот, казёл; 1-я схема.

4. Назва якой жывёлы заканчваецца на гук, з якога пачынаецца назва другой жывёлы? Злучыце стрэлкай адпаведныя малюнкi.

Колькі пар малюнкаў у вас атрымалася?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

Уменне, што фарміруецца: аналізаваць і параўноўваць, усталяваць узаемасувязь.

Адказ: пеўнік — кот, пеўнік — казёл.

5. Паслухайце яшчэ раз назву верша. Які знак прыпынку неабходна паставіць у канцы гэтага сказа? Адзначце адпаведную схему.

		!
		?

Уменне, што фарміруецца: працаваць з мадэлямі (схемамі) сказаў, суадносіць інфармацыю, якая ўспрымаецца на слых, са схемай.

Адказ: 3-я схема.

6. Вусным ці пісьмовым маўленнем карысталіся героі верша? Адзначце адпаведны малюнак.

Уменне, што фарміруецца: разумець змест тэксту, які ўспрымаецца на слых; суадносіць тэкст з ілюстрацыйным (наглядна-сімвалічным) матэрыялам.

Адказ: вусным маўленнем (1-шы малюнак).

7. Чаму аўтар верша называе жывёл сябрамі?

Уменне, што фарміруецца: будаваць выказванне з апорай на тэкст і ўласны вопыт.

*Выслухоўваюцца вусныя разважанні вучняў.

Асноўны (букварны) перыяд

Паслухайце (або прачытайце) верш.

Нясмачныя цукеркі

Па цукеркі бегла ў краму,
разважала мудра Тома:
“Пачастую тату, маму,
ну, і браціка, вядома”.
З крамы выйшла — не ўтрымалася
і сама пачаставалася:
ела за бацькоў, за брата,
а цукерак — небагата.
Як агледзелася дома,
у руцэ — адны паперкі.
І апраўдваецца Тома:
— Ой, нясмачныя цукеркі!

В. Шчарбакова [4, с. 36—37]

1. Каго хацела пачаставаць Тома? Адзначце адпаведныя словы.

☐ тата ☐ мама ☐ дзядуля ☐ бабуля
☐ брат ☐ сястра ☐ дзядзька ☐ цётка

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць інфармацыю, успрынятую на слых, разумець тэкст, арыентавацца ў ім.

Адказ: тата, мама, брат.

2. Як па-іншаму можна назваць *магазін*? Назавіце слова, якое ўжывае аўтар верша.

Уменне, што фарміруецца: выдзяляць і інтэрпрэтаваць інфармацыю, успрынятую на слых.

Адказ: крама.

3. Якое слова ўжывае аўтар, каб назваць маму і тату? Адзначце.

☐ родныя ☐ сваякі ☐ бацькі ☐ блізкія

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць інфармацыю, успрынятую на слых, рабіць вывад.

Адказ: бацькі.

4. Як вы думаеце, ці правільна паводзіла сябе Тома?

Уменне, што фарміруецца: ацэньваць учынкi, паводзіны людзей з апорай на змест твора і ўласны жыццёвы вопыт.

*Выслухоўваюцца вусныя разважанні вучняў. У адказах павінна прагучаць думка аб тым, што неабходна клапаціцца не толькі пра сябе, але і пра тых, хто побач з табой; умець кантраляваць свае жаданні.

5. Прачытайце назвы магазінаў. У які магазін магла пайсці Тома, каб набыць цукеркі? Адзначце.

НАСЕННЕ ☐

Абутак ☐

ПРАДУКТЫ ☐

АДЗЕННЕ ☐

Ласунак ☐

Уменне, што фарміруецца: рашаць вучэбна-практычную задачу з апорай на ўласны вопыт.

Адказ: “Прадукты”, “Ласунак”.

6. Ці адпавядае, на ваш погляд, назва зместу верша?

Уменне, што фарміруецца: інтэрпрэтаваць інфармацыю, будаваць разважанне, абапіраючыся на змест тэксту і ўласны вопыт.

*Выслухоўваюцца вусныя разважанні вучняў.

7. Прыдумайце сваю назву вершу.

Уменне, што фарміруецца: падбіраць загало-вак да верша ў адпаведнасці з яго галоўнай думкай.

Магчымыя варыянты адказу: “Смачныя цукеркі”, “Пра Тома і цукеркі” і інш.

Заклучны (паслябукварны) перыяд

Тэкст 1

Прачытайце тэкст.

Цукеркі

Мама купіла цукерак і паклала ў шафу. Вечарам дастала цукеркі, а іх толькі палова засталася.

— А ну прызнавайцеся, хто браў цукеркі? — спытала яна.

— Я не брала, — сказала Аленка.

— І я не браў, — апусціў вочы Сяргейка.

Маці сказала Сяргейку:

— Калі не браў, то скажы: “Слова гонару”.

Сяргейка пасоп носам, пераступіў з нагі на нагу:

— Няхай лепш Аленка скажа: “Слова гонару”.

— Усё зразумела, — усміхнулася маці. —

Дрэнна, калі лаяць у шафу і дазволу не пытаюць!

Сяргейка аж падскочыў:

— А я спытаў бы, ды не было нікога дома. Слова гонару, не было!

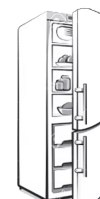
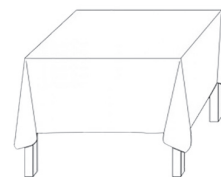
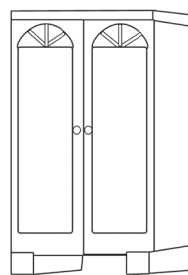
Паводле В. Хомчанкі [5, с. 341]

1. Знайдзіце і падкрэсліце ў тэксце словы, якія пацвярджаюць, што цукеркі з’еў Сяргейка.

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць змест тэксту; знаходзіць у тэксце інфармацыю, прадстаўленую не ў відавочным выглядзе, якая з’яўляецца доказам сцвярджэння.

Адказ: апусціў вочы Сяргейка; Сяргейка пасоп носам, пераступіў з нагі на нагу; “— Няхай лепш Аленка скажа: “Слова гонару”.

2. Якое значэнне мае слова *шафа*? Адзначце малюнак шафы.

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць значэнне слова з апорай на кантэкст і ўласны вопыт; суадносіць інфармацыю з тэксту з ілюстрацыйным матэрыялам.

Адказ: 1-шы малюнак.

3. Як па-іншаму можна назваць апавяданне? Адзначце.

- ☐ Слова гонару
- ☐ Хітры Сяргейка
- ☐ “Не ведаю, хто ўзяў”

Уменне, што фарміруецца: выбіраць заглавак у адпаведнасці з галоўнай думкай твора.

Адказ: “Слова гонару”.

*Настаўнік можа прапанаваць дадатковае заданне:

Прыдумайце і запішыце свой заглавак да тэксту.

4. Як вы думаеце, ці зразумеў хлопчык, што без дазволу браць што-небудзь нельга?

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць інфармацыю, рабіць самастойныя вывады.

*Выслухоўваюцца вусныя разважанні вучняў.

5. Якія якасці выходзіць маці ў сына? Адзначце.

- ☐ дабрыню
- ☐ адказнасць за свае ўчынкi
- ☐ стараннасць
- ☐ сумленнасць

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць інфармацыю, рабіць вывад.

Адказ: адказнасць за свае ўчынкi, сумленнасць.

Тэкст 2

Прачытайце верш.

Хітрун

Дзве цукеркі тата даў

Васільку-ласулю:

— Адну сам з’еш, а другою пачастуй матулю.

Васілёк да мамы: — На, на цукерку... Чуеш?

Толькі... Толькі ты скажы:

“Дзякуй. Не хачу я”.

I. Муравейка [4, с. 24]

1. Якое ветлівае слова сустрэлася ў вершы? Знайдзіце і абвядзіце яго.

Уменне, што фарміруецца: знаходзіць у тэксце інфармацыю, прадстаўленую ў відавочным выглядзе.

Адказ: дзякуй.

2. Колькі цукерак трэба хлопчыку, каб іх хапіла для ўсіх, хто ўгадваецца ў вершы? Адзнач правільны варыянт.

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4

Уменне, што фарміруецца: аналізаваць інфармацыю, рабіць вывад.

Адказ: 3.

3. У якім значэнні ўжываецца слова “Васілёк” у вершы? Адзначце.

☐

☐

☐

☐

Уменне, што фарміруецца: асэнсавана ўспрымаць тэкст, суадносіць інфармацыю з тэксту з ілюстрацыйным матэрыялам.

Адказ: 1-шы малюнак.

4. Злучыце словы з адпаведнымі малюнкамі.

васілёк

Васілёк

Уменне, што фарміруецца: аналізаваць інфармацыю з тэксту.

Адказ: хлопчык — Васілёк, кветка — васілёк.

5. Як аўтар называе таго, хто любіць паласавацца? Запішыце слова.

Уменне, што фарміруецца: рабіць вывад пра значэнне слова з апорай на кантэкст.

Адказ: ласуля.

6. Падкрэсліце ў вершы словы, якія пацвярджаюць, што бацька вучыць хлопчыка быць уважлівым да іншых, дзяліцца з імі.

Уменне, што фарміруецца: знаходзіць у тэксце інфармацыю, прадстаўленую ў відавочным выглядзе, якая з’яўляецца доказам сцвярджэння.

Адказ: “Адну сам з’еш, а другою пачастуй матулю”.

7. Чаму аўтар назваў верш “Хітрун”?

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць і інтэрпрэтаваць інфармацыю з тэксту.

*Выслухоўваюцца вусныя разважанні вучняў.

8. Прыдумайце і запішыце свой загалавак да тэксту.

Уменне, што фарміруецца: падбіраць загалавак да тэксту ў адпаведнасці з яго галоўнай думкай.

Магчымыя варыянты адказу: “Хітры Васілёк”, “Знаходлівы Васілёк” і інш.

Тэкст 3

Прачытайце верш.

Твая Беларусь

Мяжуе з Польшчай,
Украінай,
Расіяй, Латвіяй, Літвой
твой родны край, твая
Айчына —
жыццё тваё і гонар твой.
І ты яе запомні імя,
як неба, сонца і зару.
Твая зямля, твая Радзіма
названа светла —
Беларусь.

Ю. Свірка [5, с. 110]

1. З якім пачуццём аўтар верша ставіцца да сваёй роднай зямлі? Адзначце.

- ☐ з любоўю
- ☐ з цеплынёй
- ☐ з абыякавасцю

Уменне, што фарміруецца: асэнсоўваць інфармацыю.

Адказ: з любоўю, з цеплынёй.

2. Знайдзіце і падкрэсліце ў вершы словы, блізкія па значэнні.

Уменне, што фарміруецца: знаходзіць у тэксце інфармацыю, прадстаўленую ў відавочным выглядзе, аналізаваць яе.

Адказ: родны край, Айчына, твая зямля, Радзіма.

3. Разгледзьце карту.

Назва якой краіны, што ўзгадваецца ў вершы, не пазначана на карце? Запішыце яе.

Уменне, што фарміруецца: працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі, супастаўляць інфармацыю, прадстаўленую ў тэксце і на карце.

Адказ: Беларусь.

4. Адзначце назвы краін, з якімі **не** мяжуе Беларусь.

☐ Расія	☐ Літва
☐ Латвія	☐ Эстонія
☐ Украіна	☐ Чэхія
☐ Польшча	☐ Малдова

Уменне, што фарміруецца: працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі.

Адказ: Эстонія, Чэхія, Малдова.

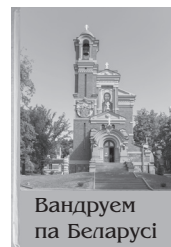
5. Прачытайце словы. Якое слова лішняе? Падкрэсліце яго. Вусна растлумачце свой выбар.

Мінск, Гродна, Брэст, Беларусь, Магілёў, Віцебск, Гомель.

Уменне, што фарміруецца: супастаўляць інфармацыю з розных крыніц; рабіць вывад.

Адказ: Беларусь — назва краіны, усе астатнія словы — назвы гарадоў.

6. Якую кнігу вы параіце прачытаць гасцям з іншай краіны, каб знайсці цікавыя звесткі пра Беларусь? Выберыце і адзначце.

Уменне, што фарміруецца: рашаць вучэбна-практычную задачу з апорай на ўласны вопыт; уста-наўліваць адпаведнасць паміж зместам кнігі і яе назвай.

Адказ: кніга “Вандруем па Беларусі”.

ЛІТАРАТУРА

1. Цукерман, Г. А. Читательские умения российских четвероклассников: уроки PIRLS-2016 / Г. А. Цукерман, Г. С. Ковалева, В. Ю. Баранова // Вопросы образования. Educational Studies Moscow. — 2018. — № 1. — С. 58—78.
2. Гулецкая, Е. А. Формирование метапредметных компетенций в учебной и внеучебной деятельности по русскому языку в IV классе / Е. А. Гулецкая // Пачатковая школа. — 2019. — № 10. — С. 6—19.
3. Буторына, І. А. Літаратурныя зярняtkі, або Развіццё творчых здольнасцей маленькага чытача : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / І. А. Буторына. — Мінск : Звязда, 2012. — 200 с.
4. Чытанка для ласуноў : для дзяцей мал. шк. узросту / уклад. І. А. Буторына. — Мінск : Звязда, 2016. — 168 с.
5. Крынічка : хрэст. для дзяцей мал. шк. узросту / уклад. Р. І. Шастак. — 3-е выд. — Мінск : Радзілаплюс, 2011. — 432 с.

На дыску — карткі з заданнямі.